

Przepisy podatkowe dociskają CFO

III edycja badania wśród dyrektorów
finansowych firm w Polsce na temat polityki
fiskalnej

Grudzień 2019

Kluczowe wnioski

Ostrzejsza polityka fiskalna

Zdecydowana większość CFO (78 proc.) odczuwa dalsze zaostrzenie działań organów podatkowych wobec firm. To o 6 pkt. proc. więcej niż w badaniu z 2018 roku i aż o 35 pkt proc. więcej, niż w 2017 roku.

Zaciskająca się pętla przepisów

Dyrektorom finansowym w 2019 roku najbardziej doskwierało dalsze zaostrzenie przepisów podatkowych (74 proc. wskazań) oraz rosnące wymogi sprawozdawcze wobec podatników (70 proc. odpowiedzi).

Rosnąca krytyka dla działań MF

Zaledwie 57 proc. CFO pozytywnie ocenia wysiłki MF dążące do uszczelnienia systemu podatkowego. To istotny spadek – w 2018 r. pozytywną notę wystawiło 65 proc. ankietowanych, a dwa lata wcześniej aż 82 proc.

Trudniej, ale nie dla każdego

Dyrektorzy finansowi zapytani o to, czy zmiany w polityce podatkowej mają wpływ na ich firmy, odpowiedzieli w większości (57 proc.), że tak, ale spora grupa (41 proc.) stwierdziła, że nie mają one znaczenia.

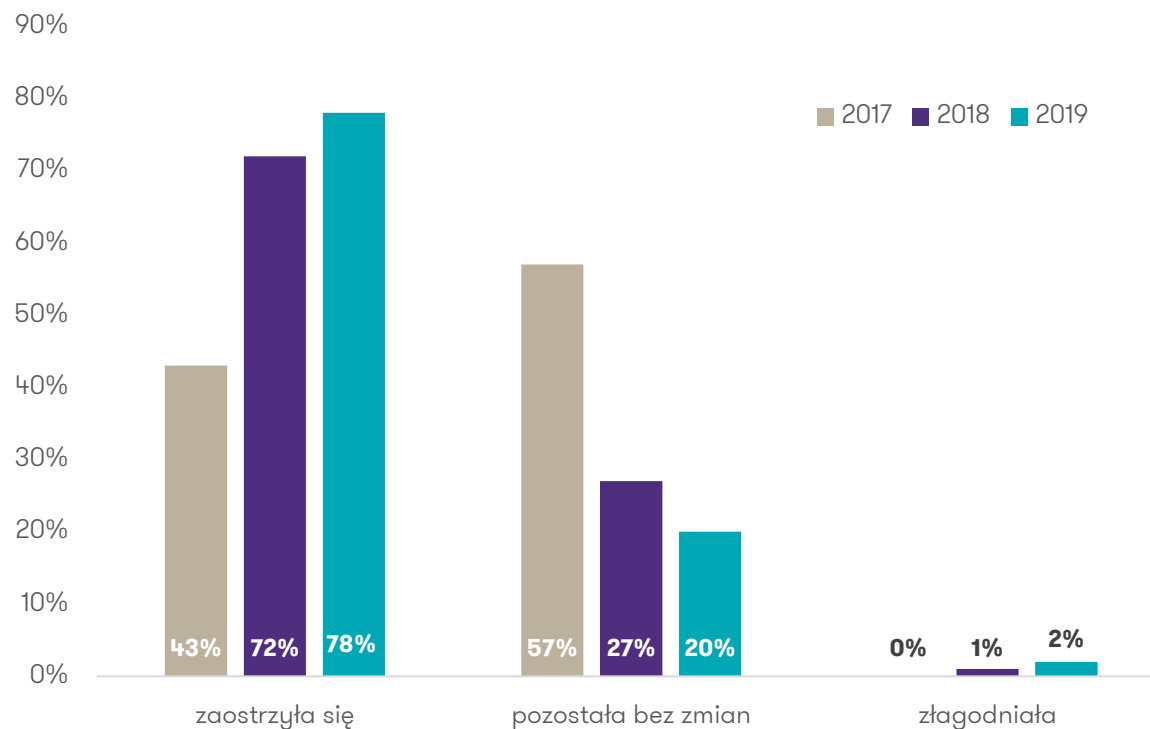
CFO czują dalsze zaostrzenie działań fiskusa

Zdecydowana większość dyrektorów finansowych twierdzi, że organy skarbowe stają się coraz bardziej radykalne wobec podatników

Dyrektorzy finansowi są papierkiem lakmusowym dotyczącym siły rażenia zmian wprowadzanych w podatkach. To oni muszą orientować się w nowych przepisach i praktyce podatkowej aparatu skarbowego, żeby zapewnić firmie prawidłowe prowadzenie spraw finansowych i uchronić ją przed sankcjami. CFO są zatem najsilniej umocowani do tego, żeby opiniować działania rządu w zakresie polityki podatkowej. Kolejny raz zatem firmy Grant Thornton i Euler Hermes postawiły CFO pytanie, jak postrzegają zmiany w podatkach w Polsce na przestrzeni mijającego, wyborczego roku.

Najnowsza edycja badania pokazuje, że dyrektorzy finansowi odczuwają zaostrzenie praktyki podatkowej fiskusa jeszcze silniej, niż w 2018 roku – deklaruje tak już 78 proc. ankieterów, o 6 pkt. proc. więcej niż w poprzednim badaniu. Nie jest to już jednak tak skokowy wzrost jak przed rokiem (o 35 pkt. proc.).

Wykres 1. Jak z Pana(-i) perspektywy zmieniła się praktyka podatkowa urzędów skarbowych wobec przedsiębiorstw w ostatnich 12 miesiącach?

Coraz ostrzejsze przepisy zaciskają się pętlą

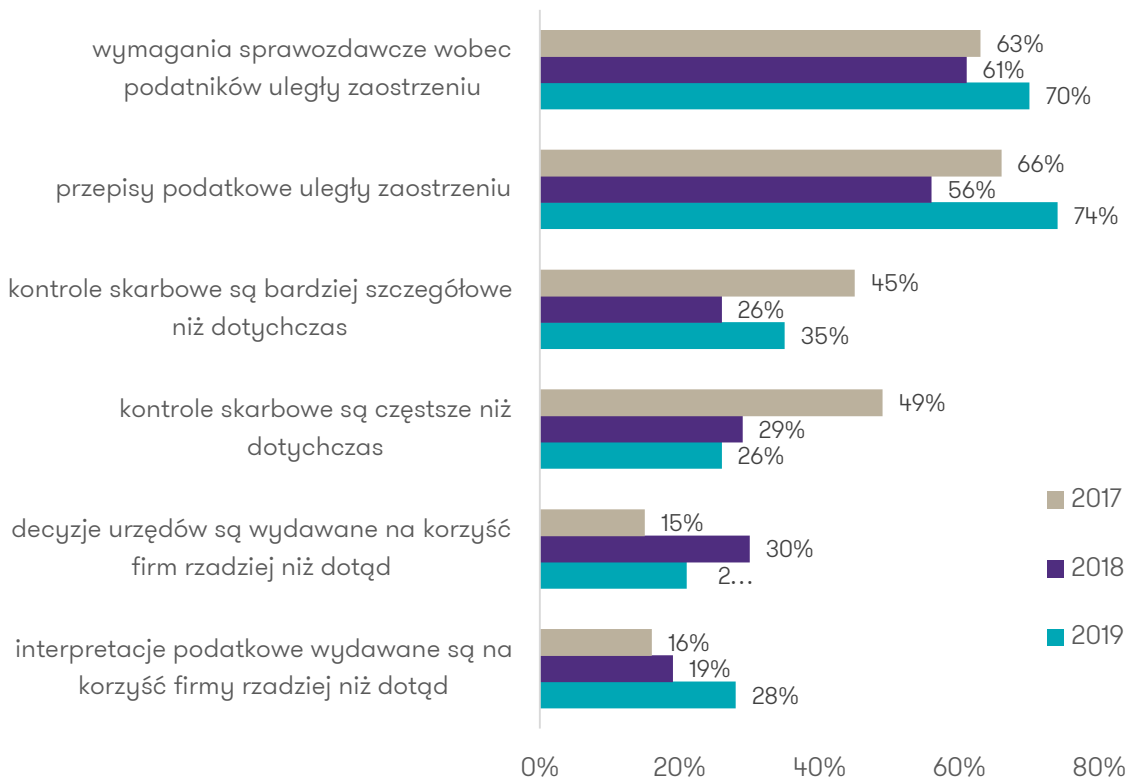
Ostrzejsze przepisy podatkowe i wymogi sprawozdawcze przeciążają CFO

CFO zapytani o obszary, w których najsilniej dostrzegają zaostrzenie polityki, wskazują głównie dalsze zaostrzenie przepisów podatkowych (tak odpowiedziało aż 74 proc. ankietowanych) oraz zaostrzenie wymagań sprawozdawczych (70 proc.). W drugim przypadku oznacza to wzrost aż o 18 pkt. proc.

Dwa kolejne, istotne przejawy zaciskania polityki fiskalnej rządu, jakie odnotowali ankietowani dyrektorzy finansowi w bieżącym roku, to wzrost szczegółowości kontroli skarbowych oraz rzadsze wydawanie interpretacji podatkowych korzystnych dla przedsiębiorców (wzrost o 9 pkt. proc. r/r w przypadku obu kategorii).

W ocenie częstotliwości samych kontroli skarbowych oraz wydawania korzystnych dla firm decyzji fiskusa badani CFO byli mniej zaniepokojeni niż w ubiegłym roku. W obu kategoriach zadeklarowali złagodzenie dostrzeganej praktyki podatkowej urzędów skarbowych – odpowiednio o 3 i 9 pkt. proc.

Wykres 2. W jakim obszarze najmocniej zmieniła się polityka podatkowa rządu w ostatnich 12 miesiącach? (odsetek osób, które w poprzednim pytaniu zaznaczyły "zaostrzyła się")

Komentarz eksperta

Dariusz Gałązka
Partner
Doradztwo Podatkowe
Grant Thornton

“

Trudno dziwić się pogarszającym się nastrojom CFO. Ostatni rok to czas, w którym na podatników nakładane były nowe obowiązki i wymogi sprawozdawcze. Co więcej, w przyszłym roku niezadowolenie może wzrosnąć, np. ze względu na nowe obowiązki raportowania schematów podatkowych. Trwająca od kilku lat fala zmian w przepisach podatkowych wydaje się nie mieć końca. Zmienia się nie tylko konstrukcja podatków, ale też na podatników nakładane są nowe obowiązki sprawozdawcze, które powodują zamęt i niepokój. Choć zdajemy sobie sprawę z dobrych intencji pracodawcy, to – wbrew zapowiedziom – trudno doszukać się uproszczeń przepisów i minimalizacji obciążeń.

Głównym problemem jest jakość stanowionego prawa. Do zmian bowiem wszyscy jesteśmy przyzwyczajeni, natomiast bez odzewu pozostają prośby o jasność i czytelność przepisów. Ostatnio po wprowadzeniu zmian kluczowe jest to, jak wypowie się Minister Finansów w objaśnieniach. Analiza przepisów niewiele bowiem rozjaśnia. Jeżeli to się nie zmieni, to niezadowolenie będzie narastać. Nie podejrzewam rządu o świadome działanie (im więcej niejasności, tym lepiej, bo dają one możliwość dostosowania wykładni do potrzeb budżetu), ale obserwacja jakości stanowienia prawa rodzi nawet takie myśli.

Do tego dochodzi dublowanie obowiązków sprawozdawczych oraz przerzucanie odpowiedzialności na zarządy spółek (w tym CFO) poprzez żądanie różnego rodzaju oświadczeń. Nie byłoby to potrzebne, gdyby przepisy były jasne i jednoznaczne.

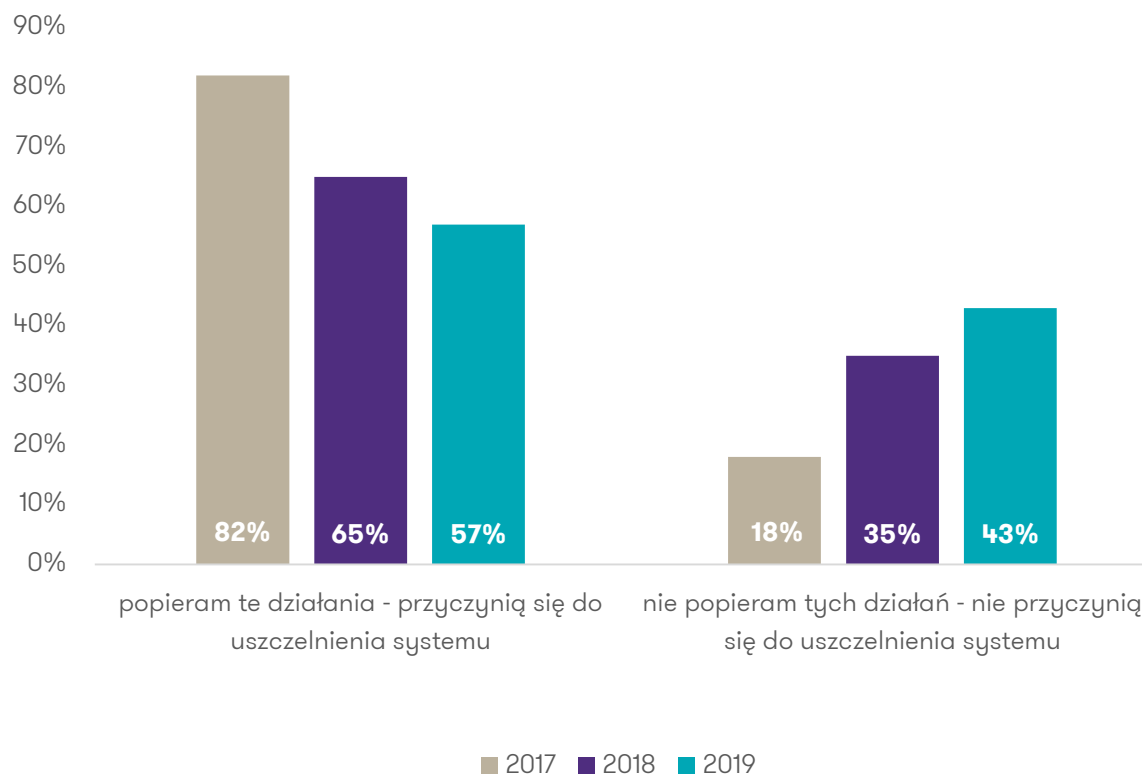
Wysiłki MF coraz gorzej postrzegane przez CFO

Coraz mniej CFO popiera działania rządu podejmowane na rzecz uszczelnienia poboru podatków w Polsce

Odsetek CFO pozytywnie oceniających wysiłki resortu finansów mające służyć uszczelnieniu systemu podatkowego regularnie topnieje. W 2017 roku pozytywnie wypowiadających się na ten temat było aż 82 proc. respondentów. Rok później – w 2018 roku – ich liczba drastycznie spadła, do 65 proc. W 2019 roku ów trend jeszcze się pogłębił, notując wynik na poziomie zaledwie 57 proc. korzystnych ocen dla działań ministerstwa.

Trudno równocześnie nie dostrzec skuteczności działań prowadzonych przez MF. Swoje uznanie w tym zakresie wyraziła między innymi Komisja Europejska, która niedawno podsumowała wysiłki unijnych gospodarek mierzących się z luką wpływów z VAT. W tej kategorii Polska uplasowała się na wysokim, 8. miejscu (dzięki zmniejszeniu luki w 2017 r. z 20,1 do 13,7 proc. oraz szacowanemu wstępnie spadkowi do 9,5 proc. w 2018 r.). Dane rządu wskazują na wzrost wpływów z VAT w latach 2015-18 o 42 proc.

Wykres 3. Jak ocenia Pan(-i) skuteczność wprowadzonych przez Ministerstwo Finansów działań mających uszczelnić system podatkowy?

Piaskiem w tryby biznesowi

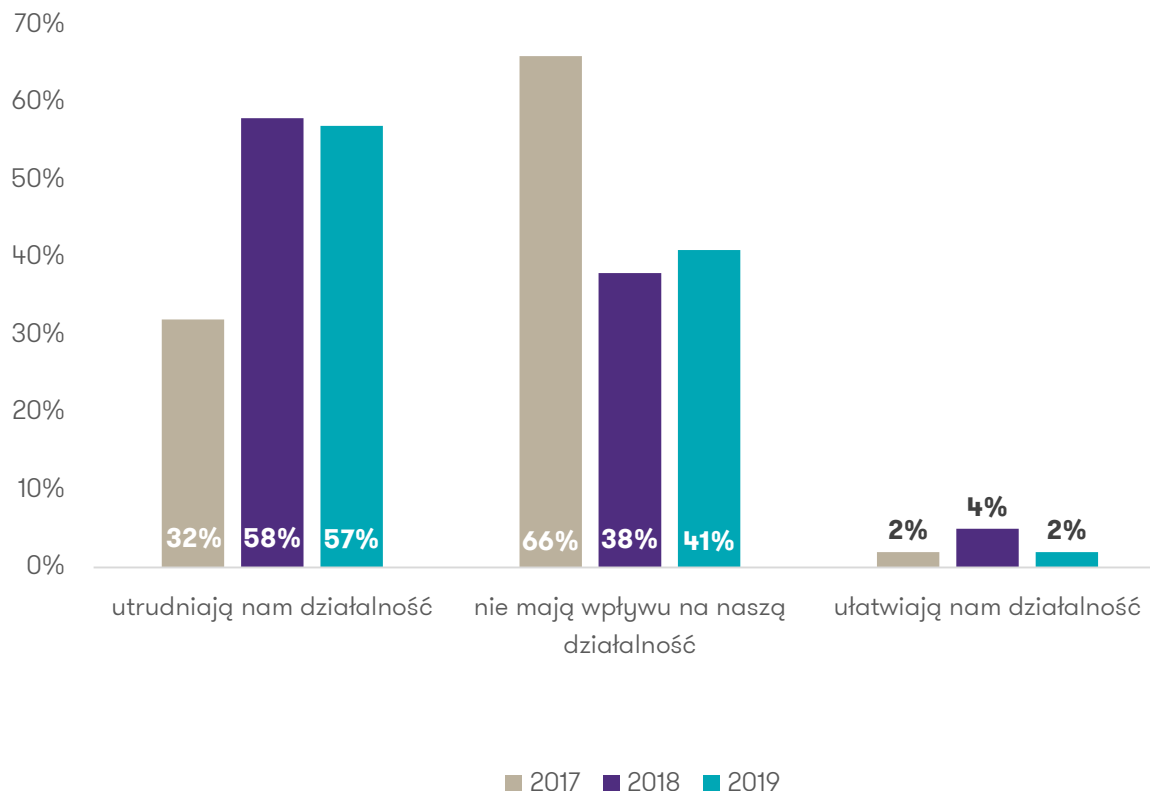
Wciąż ponad połowa CFO odbiera zaostojającą się politykę fiskalną państwa jako przeszkodę w prowadzeniu działalności gospodarczej

Stabilna jest natomiast grupa CFO, która stwierdziła w poprzednim i bieżącym roku, że zmiany wprowadzone w polityce fiskalnej państwa utrudniają im prowadzenie biznesu (odpowiednio 58 i 57 proc.). Warto przy tym pamiętać, że rok wcześniej nastąpił drastyczny skok wskaźników – z 32 proc. do 58 proc.

Odsetek CFO, którzy ocenili, że działania Ministerstwa Finansów nie mają wpływu na działalność ich firmy, wyniósł w tegorocznej edycji badania 41 proc., tj. o 3 pkt. proc. więcej, niż rok wcześniej.

Równocześnie jednak o ponad połowę spadł odsetek wskaźników respondentów, którzy zadeklarowali, że działania rządu ułatwiają im prowadzenie biznesu – z 4 proc. w roku 2018 do 2 proc. w bieżącym roku. To jednak marginalny odsetek, nie mający znaczenia dla ogólnej negatywnej oceny działań MF wyrażanej przez ankietowanych CFO.

Wykres 4. Jak wspomniane działania MF wpływają na Państwa firmę?

Komentarz eksperta

Waldemar Wojtkowiak

Członek Zarządu

Euler Hermes

“

Tegoroczna edycja badania ponownie wskazuje, że polityka podatkowa rządzących nie jest tym, czego oczekivaliby ankietowani CFO. Najistotniejsza zawsze jest przewidywalność i stabilność systemów podatkowych. Niestety kontynuacja prowadzonej polityki nie dostarcza komfortu w tym zakresie dla zarządzających finansami.

Trwające zacieśnianie pętli podatkowej sprawia, iż niewspółmiernie więcej energii jest kierowane w spełnianie nowych wymagań, np. raportowych, zamiast oczekiwanej przez zarządy wzrostu efektywności i produktywności, a przez to wartości firm.

Pozytywnym sygnałem jest utrzymanie przeciętnie na podobnym poziomie, w porównaniu do roku 2018, wpływu zaostrzającej się polityki fiskalnej na pracę ankietowanych CFO. Dowodzi to, że jak przystało na prawdziwych profesjonalistów sprawnie i efektywnie radzą sobie z tymi wyzwaniami.

O badaniu

Badanie jest prowadzone cyklicznie od 2017 roku, na próbie ponad 200 dyrektorów finansowych oraz członków zarządu odpowiedzialnych za kwestie finansowe w przedsiębiorstwach działających na terenie Polski. Ankiety zostały zrealizowane w okresie marzec-wrzesień 2019 roku.

Kontakt dla mediów:

Jacek Kowalczyk

Dyrektor Marketingu i PR, Grant Thornton

T +48 505 024 168

E Jacek.Kowalczyk@pl.gt.com

Grzegorz Błachnio

Research & Communication, Euler Hermes

T: +48 601 056 830

E: Grzegorz.Blachnio@eulerhermes.com

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie mają jedynie charakter ogólny i poglądowy. Nie stwarzają one stosunku handlowego ani stosunku świadczenia usług doradztwa podatkowego, prawnego, rachunkowego lub innego profesjonalnego doradztwa. Przed podjęciem jakichkolwiek działań należy skontaktować się z profesjonalnym doradcą w celu uzyskania porady dostosowanej do indywidualnych potrzeb. Grant Thornton Frąckowiak Sp. z o.o. Sp. k. dołożyło wszelkich starań, aby informacje znajdujące się w niniejszym dokumencie były kompletne, prawdziwe i bazowały na wiarygodnych źródłach. Grant Thornton Frąckowiak Sp. z o.o. Sp. k. nie ponosi jednak odpowiedzialności za ewentualne błędy lub braki w nich oraz błędy wynikające z ich nieaktualności. Grant Thornton Frąckowiak Sp. z o.o. Sp. k. nie ponosi także odpowiedzialności za skutki działań będące rezultatem użycia tych informacji.